

Activitat

REFLEXIONEM SOBRE LA DISCAPACITAT

ACTIVITAT PRÈVIA

Activitat de sensibilització entorn la discapacitat i, especialment, la discapacitat intel·lectual.

És una activitat per reflexionar i aproximar-se al món de la discapacitat. Saber diferenciar els diferents tipus de discapacitats, quines dificultats tenen, la inclusió social, etc.

En Santi és l'eix conductor de l'activitat, que a través de preguntes i petites explicacions aproxima els nens i nenes al seu món com a persona amb discapacitat intel·lectual.

Objectiu

- Reflexionar sobre el concepte de diversitat, diferència, discapacitat, dificultats, habilitats...
- Identificar diferents tipus de discapacitats
- Profunditzar sobre la discapacitat intel·lectual
- Reflexionar sobre les habilitats dins de la discapacitat
- Promoure actituds de tolerància, acceptació i respecte cap a les persones amb discapacitat intel·lectual

Desenvolupament de l'activitat

L'activitat consisteix en una presentació de PowerPoint per treballar en grup dins de l'aula.

En Santi és l'eix conductor que a través de les diapositives del PowerPoint planteja diferents aspectes sobre la discapacitat. El propi Santi genera preguntes per promoure la reflexió i interacció grupal a l'aula i a la vegada aproxima el seu món com a persona amb discapacitat intel·lectual als nens i nenes.

En Santi comparteix amb els alumnes les seves dificultats, les coses que li agrada fer i els seus sentiments.

La presentació de PowerPoint planteja conceptes bàsics. Pretenem que sigui una eina generadora de debat i reflexió, podent profunditzar més en alguns aspectes en funció de situacions que es visquin o succeeixen a l'aula.

L'activitat està pensada per fer-la en una sola sessió, però també es pot realitzar per parts dividint-la segons els continguts que presenten les diferents làmines.

Al final d'aquest document presentem una possible guia a utilitzar per facilitar el treball del PowerPoint. Aquesta guia pot ser adaptada al grup segons el que interressi treballar i profunditzar adaptant-lo a l'interès grupal, l'edat, el temps, etc.

Durada de l'activitat

La durada de l'activitat és de 60 minuts aproximadament, sempre depenent una mica del debat i la participació que es generi i de les dinàmiques i activitats que s'incorporin.

Material que necessitem

- Ordinador
- Pantalla o pissarra digital
- PowerPoint que podeu descarregar de la pàgina web
- Guia i material per fer les activitats de les maletes pedagògiques

Guia

Diapositiva 1

- Les persones amb discapacitat

Fixeu-vos en les següents imatges. Què observeu?

- Observar les fotografies de la làmina i preguntar:
 - Què observeu?
 - Què us crida l'atenció?
- L'objectiu d'aquesta làmina no és tant el debat, sinó observar quins aspectes criden més l'atenció (elements de suport, aspectes físics..., si reconeixen només amb l'observació algun tipus de discapacitat i, en cas que ho facin, observar quin vocabulari utilitzen).

Diapositiva 2

- Què és la discapacitat?

- Fem la pregunta perquè els nens i les nenes defineixin el que és la discapacitat amb les seves pròpies paraules.
En aquest cas es tracta també de generar una pluja d'idees del que pensen que és la discapacitat i observar de quins tipus de discapacitat es refereixen majoritàriament.

- Dis- capacitat

Dis: vol dir que hi ha una dificultat

Capacitat: es refereix a tot allò que la persona és capaç de fer

- Un cop els nens i nenes han definit a la seva manera el concepte de discapacitat posem la definició

Diapositiva 3

- Tipus de discapacitat

- Observem la foto i preguntem
 - Quin tipus de discapacitat pensem que és?
 - Quines capacitats penseu que té afectades?

- Quan una persona no sent bé o no sent res diem que és una persona amb discapacitat auditiva

- Llegim la definició i recalquem:
 - La manera d'anomenar la discapacitat "discapacitat auditiva"
 - Expliquem que en aquest cas les capacitats que tenen afectades són:
 - Capacitat d'oïda: pot ser total, és a dir, que no sentin res o pot ser parcial, és a dir que sentin poc.
 - Capacitat de parla: sobretot les persones que no senten res o senten molt poc.

- Poden utilitzar audiòfons perquè els ajudi a sentir.

- Observem l'audiòfon, on està situat
- Expliquem que l'audiòfon és un suport per millorar la seva capacitat d'oïda

- Per comunicar-se utilitzen la llengua de signes

- Preguntem als nens i nenes si han vist alguna vegada a una persona parlant la llengua de signes
- Preguntem si algú coneix alguna paraula amb llengua de signes i la compartim a l'aula
- Si es vol aprofundir sobre el tema es pot fer l'activitat sobre llengua de signes proposada a la maleta pedagògica d'en Santi.
 - http://www.ensanti.cat/wp-content/uploads/5-ACTIVITA_PARLEM-AMB-EL-COS.pdf
 - http://www.ensanti.cat/wp-content/uploads/6-ACTIVITAT_COMUNICACIÓ-AMB-LES-MANS.pdf

Diapositiva 4

- Tipus de discapacitat

- Observem la foto i preguntem
 - Quin tipus de discapacitat pensem que és?
 - Quines capacitats pensem que té afectades?

- Quan una persona veu poc o no veu gens diem que és una persona amb discapacitat visual.

- Llegim la definició i recalquem:
 - La manera d'anomenar la discapacitat "discapacitat visual"
 - Expliquem que en aquest cas la capacitat que tenen afectada és la de la vista: pot ser total, és a dir que no veuen res, o pot ser parcial, és a dir que veuen poc.

- Per moure's poden utilitzar un bastó o un gos guia

- Pensem que ha de ser difícil moure's sense veure?
- Alguna vegada us heu quedat a les fosques? Com us heu sentit? Heu provat de caminar a les fosques o amb els ulls tancats?
- El bastó i el gos guia son suports que ajuden a la persona amb discapacitat visual a orientar-se a l'hora de desplaçar-se.
- Si es vol fer una dinàmica per experimentar, es pot proposar el joc de la gallineta cega. Després reflexionem sobre les sensacions, les dificultats que hem tingut, la confiança amb el company o companya que ens guia, etc.

- Per llegir utilitzen el llenguatge Braille

- Es pot fer l'activitat sobre el llenguatge Braille proposat a les maletes pedagògiques
 - http://www.ensanti.cat/wp-content/uploads/8-ACTIVITAT_ANIVERSARI-FELIÇ-EN-BRAILLE-CS.pdf

Diapositiva 5

- Tipus de discapacitat

- Observem les fotos i preguntem
 - Quin tipus de discapacitat pensem que és?
 - Quines capacitats pensem que té afectades?

- Quan una persona li costa o no pot caminar i moure's diem que és una persona amb discapacitat física.

- Llegim la definició i recalquem:
 - La manera d'anomenar la discapacitat "discapacitat física"
 - Expliquem que en aquest cas la capacitat que tenen afectada és la de la mobilitat.

- Per desplaçar-se poden utilitzar cadires de rodes, caminadors, crosses i altres suports.

- En funció de si la dificultat en la mobilitat és major o menor utilitzaran un tipus de suport o un altre.

- Un cop vistes les diferents discapacitats en cas que es vulgui ampliar una mica més la reflexió es pot realitzar la següent activitat sobre les discapacitats, les seves dificultats i els suports que necessiten.
http://www.ensanti.cat/wp-content/uploads/2-ACTIVITAT_ELS-SUPORTS.pdf

Diapositiva 6

- **Tipus de discapacitat**

- Observem la foto i preguntem
 - Quin tipus de discapacitat pensem que és?
 - Quines capacitats penseu que té afectades?

- **Quan una persona té una funció intel·lectual significativament inferior a la mitjana, diem que és una persona amb discapacitat intel·lectual.**

- Llegim la definició i recalquem:
 - La manera d'anomenar la discapacitat "discapacitat intel·lectual"

Diapositiva 7

- **La discapacitat intel·lectual**

Sabeu qui sóc?

- Preguntem als nens i nenes qui és? D'on el coneixen? Què saben d'ell?

- **El meu nom és SANTI**

Sóc una persona amb discapacitat intel·lectual

Diapositiva 8

- **Tipus de discapacitat intel·lectual**

- Passem la diapositiva on en Santi nombra diferents tipus de discapacitat intel·lectual. Aquesta diapositiva no és per generar debat sinó perquè els nens i nenes es quedin amb la idea de que hi ha diferents tipus de discapacitat intel·lectual i els donin alguns noms.
- Si es vol aprofundir en el tema es pot proposar que, en grup, busquin informació d'aquests tipus de discapacitats intel·lectuals i posteriorment es comparteixi a l'aula.

Diapositiva 9

- **Dificultats**

- Hi ha alguna cosa que us costi fer? Quines són aquestes coses?
- Com us sentiu quan alguna cosa us costa? Què feu?
- Quan veieu que un company té alguna dificultat, què feu?

- **Sabeu quina cosa ens costa fer a les persones amb discapacitat intel·lectual?**

- Compartim entre tots i totes quines són aquelles coses que pensem que els pot costar fer

- **Llegim una per una les dificultats que en Santi explica a la diapositiva**

- **No totes les persones amb discapacitat intel·lectual som iguals. No sempre ens costen**

les mateixes coses ni de la mateixa manera.

- En aquest cas remarcar que com tothom, totes les persones som diferents i que a uns ens costen més unes coses i que a d'altres unes altres.

Diapositiva 10

- **Quines coses podem fer?**

- Preguntem als nens i nenes quines coses els agrada fer

- Encara que tinguem dificultats les persones amb discapacitat intel·lectual podem fer moltes coses

- Podem fer esport
- Podem treballar
- Podem fer teatre i ballar

Diapositiva 11

- Quines coses podem fer?

- Seguim compartint les coses que en Santi explica que poden fer les persones amb discapacitat intel·lectual
 - Podem viure sols
 - Podem tenir parella
 - I moltes coses més
- Preguntem als nens i a les nenes què en pensem? Us ha sorprès alguna cosa? Per què?

- A vegades necessitem suport... Com tothom

- Recalquem que les persones amb discapacitat intel·lectual poden fer moltes coses, que a vegades tenen més dificultat o els costa una mica més i que necessiten que els ajudin. Com totes les persones, que també hi ha coses que ens costen i necessitem que ens donin suport.

Diapositiva 12

- Inútils, dèbils, retrassats mentals, subnormals, tontos, bojos, mongòlics, imbècils

- Llegim totes les paraules i després preguntem:
 - Penseu que són paraules agradables?
 - Les dieu alguna vegada als vostres companys o companyes?
 - A què us referiu quan les dieu?
 - Com us sentiu quan us les diuen a vosaltres?

- A vegades les persones es refereixen a la discapacitat amb paraules negatives com aquestes. Son paraules que ens fan mal i ens posen tristes.

- En aquest cas, per acabar, remarcar la importància del respecte cap a totes les persones i tenir cura de les paraules que utilitzem perquè poden fer mal a la persona a la que els hi diem i també és una manera de discriminar i maltractar.

Diapositiva 13

- Llegim les conclusions i donem la paraula als nens i nenes per si volen fer alguna aportació o pregunta.